

Spis treści

Wprowadzenie do wydania drugiego	13
Podziękowania	16
Dokumenty	19
Nr 1 Decyzja Biura Politycznego KC WKP(b) o zatwierdzeniu projektu rozkazu 00485	20
Nr 2 Rozkaz operacyjny ludowego komisarza spraw wewnętrznych ZSRS Nikołaja Jeżowa nr 00485	22
Nr 3 Uzasadnienie rozkazu 00485 rozsyłane przez ludowego komisarza spraw wewnętrznych ZSRS Nikołaja Jeżowa do komisarzy spraw wewnętrznych republik związkowych, kierowników zarządów NKWD republik autonomicznych, okręgów i krajów	31
Nr 4 Protokół przesłuchania Tomasza Dąbala dotążany do rozkazu 00485 oraz jego uzasadnienia	69
 Rozdział I	
Metodologia	102
1. Temat i zakres pracy	102
2. Dokumenty dotyczące operacji antypolskiej	105
3. Monografie i opracowania dotyczące Wielkiego Terroru podejmujące temat operacji antypolskiej	109
4. Relacje świadków jako przedstawienie obrazu wydarzeń z kontrperspektywy	113
5. Przedstawienie chronologiczno-wątkowe	114
6. Operacja polska czy antypolska – sprawa nomenklatury	115
7. Operacja antypolska jako ludobójstwo	118
 Rozdział II	
Historia i stan badań	120
1. Pierwsze informacje o operacji antypolskiej – lata czterdzieste–sześćdziesiąte XX w.	120
2. Pierwsza conceptualizacja operacji antypolskiej	122
3. Przełom badawczy po upadku Związku Sowieckiego i ujawnieniu archiwów Biura Politycznego WKP(b) oraz Federalnej Służby Bezpieczeństwa	123
4. Pierwsze zbiory dokumentów poświęconych operacji antypolskiej	131
5. Nowa literatura przedmiotu	132
 Rozdział III	
Droga do operacji antypolskiej	136
1. Źródła sowieckiego antypolonizmu	136

2. Pierwsze masowe wysiedlenia w latach 1929–1930	146
3. Odnowienie antypolskiej szpiegomanii – sprawa Lwa Lubarskiego	151
4. Polska Organizacja Wojskowa jako leitmotiv antypolskiej szpiegomanii	154
5. Ewolucja terminu „szpieg” w sowieckim prawodawstwie i praktyce sądowej	162
6. Polowanie na polskich szpiegów – sprawa Fiodora Konara	168
7. Powstanie i rozwój sprawy POW w latach 1933–1934	171
8. Druga fala masowych wysiedleń w latach 1934–1936	200
9. Oczyszczanie z Polaków sowieckich kadr partyjnych, czystka w Komunistycznej Partii Polski, filtrowanie emigrantów w latach 1935–1936 ...	205
10. Narodziny trybu „albumowego” rozpatrywania spraw	209
11. Uderzenie w Polaków w NKWD – druga połowa 1936 r.	211
12. Sprawa Tomasza Dąbala – początek 1937 r.	216
13. Lutowo-marcowe plenum KC WKP(b) – początek apogeum Wielkiego Terroru	219
14. Finał Komunistycznej Partii Polski – wiosna 1937 r.	224

Rozdział IV

Przed rozkazem 00485

1. Polskie i szpiegowskie aspekty koncepcji wielowymiarowego „antysowieckiego spisku”	235
2. Czerwcowe plenum KC WKP(b) poświęcone spiskom	239
3. Początek ludobójstwa w Związku Sowieckim	242
4. Ludobójcza konferencja moskiewska – lipiec 1937 r.	243
5. Rozkaz operacyjny przeciwko Niemcom	246
6. Rozkaz operacyjny przeciwko kulakom i „innym kontyngentom”	249

Rozdział V

Zabezpieczenie propagandowe operacji antypolskiej

1. „Prawda” o Polsce	253
2. Polska jako kraj antysowiecki	255
3. Polska jako kraj antysemicki	257
4. Polska jako kraj proniemiecki i „faszystowski”	259
5. Polska jako kraj wszelkich patologii	262
6. Propagandowe przygotowanie do operacji antypolskiej	265
7. Polska jako obiekt szczególnego ataku sowieckiej propagandy	271

Rozdział VI

Operacja antypolska

1. Operacja antypolska przed rozkazem 00485	277
2. 11 sierpnia 1937 r. – rozkaz 00485 i jego uzasadnienie	280
3. 15 sierpnia 1937 r. – rozkaz 00486	288

4. Pierwszy etap ludobójstwa Polaków (sierpień–październik 1937 r.)	292
5. Drugi etap ludobójstwa Polaków (listopad 1937 r.–styczeń 1938 r.)	310
6. Tryb „albumowy” w praktyce – technika ludobójstwa Polaków	314
7. Trzeci etap ludobójstwa Polaków (styczeń–maj 1938 r.).....	335
8. Czwarty etap ludobójstwa Polaków (maj–sierpień 1938 r.).....	356
9. Koniec operacji antypolskiej (październik–listopad 1938 r.).....	362

Rozdział VII

Rzeczpospolita wobec ludobójstwa Polaków w Związku Sowieckim..... 371

1. Źródła do analizy zachowania polskiej dyplomacji wobec Polaków w ZSRS w okresie Wielkiego Terroru	371
2. Zachowanie polskiej dyplomacji wobec polskiej mniejszości w ZSRS w świetle dokumentów Ministerstwa Spraw Zagranicznych i wywiadu wojskowego.....	374
3. Co polscy dyplomaci wiedzieli o prześladowaniach Polaków w ZSRS?	379
4. Działania sowieckich organów bezpieczeństwa wobec Konsulatu Generalnego RP w Kijowie	386
5. Czy polskie władze mogły bardziej pomóc Polakom podczas sowieckiego ludobójstwa w latach 1937–1938?	390

Rozdział VIII

Operacja antypolska oczami jej ofiar..... 392

1. Relacje ofiar operacji antypolskiej i ich dzieci	392
2. Sytuacja Polaków w dużym mieście.....	394
3. Zachowanie rodzin ofiar operacji antypolskiej w dużym mieście	395
4. Donosiciele	396
5. Wybór ofiar	400
6. Ucieczki	402
7. Fingowanie śmierci	404
8. Kryjówki	409
9. Aresztowania	410
10. Sienkiewicz jako potwierdzenie winy	414
11. Antysemityzm jako pretekst do aresztowania.....	415
12. Przestuchania.....	420
13. Sąd	423
14. Reakcje dzieci	424
15. Wiedza o operacji antypolskiej u jej ofiar	425
16. Ludzie znikający z życia i akt	427
17. Miejsca ukrycia zwłok.....	428
18. Strach.....	430
19. Objawy sprzeciwu	431
20. Kompletny rozpad rodziny	431

21. Depolonizacja	435
22. Odkrywanie przyczyn zniknięcia krewnych i ich rehabilitacja.....	437
23. Próby upamiętniania ofiar	440
24. Polska rodzina po przejściu kataklizmu	440

Rozdział IX

Statystyka i demografia operacji ludobójstwa Polaków

w ZSRS – wybrane aspekty	443
1. Operacja antypolska jako część ludobójstwa Polaków.....	443
2. Liczba ofiar operacji antypolskiej. Szacunki Olega Gorfanowa i Olega Mozochina	444
3. Krytyka obliczeń Gorfanowa i Mozochina.....	451
4. Ile osób naprawdę zginęło w wyniku operacji antypolskiej według danych NKWD?.....	454
5. Ilu Polaków zginęło w operacji antypolskiej według danych ze spisów powszechnych?	459

Rozdział X

Operacja antypolska NKWD – nowe spojrzenie..... 464 |

1. Operacja antypolska jako druga co do wielkości część Wielkiego Terroru ...	464
2. Czystka w KPP jako mit.....	468
3. „Norymberskie” kryteria narodowościowe z okresu Wielkiego Terroru	469
4. Czy „wróg” w Związku Sowieckim był Polakiem?.....	472
5. Operacja antypolska – problemy do rozwiązania.....	474

Wykaz skrótów 476 |

Mapy 480 |

Wykresy 486 |

Bibliografia 490 |

Indeks osób 505 |

Indeks geograficzny 518 |

Summary 527 |